

Literatura i cine de terror

Perfecto E. Cuadrado

Le terror? En confiança: no sé molt bé de què es tracta. No ho saben els més famosos crítics quan han tractat de delimitar el gènere. Aclariré prèviament que, pel que fa a gèneres, jo em vaig educar distingint-ne pocs: d'amor, de romans, de vaquers, de gàngsters, de guerra i de por. Les pel·lis de calèndries i cadernes cantaires, les de formació cívico-religiosa i altres productes semblants no ens molestàvem a classificar-les, ni tampoc hauríem sabut com fer-ho; les de dibuixos animats eren una altra cosa, un altre art, una altra ciència, i, a més, a mi ja em varen agafar amb calçons llargs. Tornant a les "de por", repetesc: de què parlam? Potser, en general, d'aquella tradició romàntica que predicava la sublimitat com a excel·lència -en la natura, en els esperits, en les obres d'art- derivada de la combinació dialèctica del màxim de terror i el màxim de gaudi produït en desaparèixer la causa del terror - però aleshores estariem parlant d'algunes pel·lícules "de suspense"; o parlam d'aquella altra tradició romàntica d'aspiració a l'absolut, i, en conseqüència, de la inclinació a usurpar el do diví de la creació afrontant la venjança divina gairebé sempre a mans de les criatures engendrades, siguin les de Frankenstein o un Golem -i aquí parlariem de parcel·les del "cine fantàstic" i fins i tot de territoris freqüentats per la "ficció científica", on, per cert, també trobaríem confosos els espectres de Dràcules i Nosferatus, Mòmies i monstres diversos -amb precedents il·lustres en els bestiars medievals i conseqüents delirants en els monstres japonesos -i diversos humans monstruosos, des d' M als Drs. Caligari o Mabuse; o parlam d'altres variants del gènere "de suspense" -orientades generalment en la doble direcció de

l'anàlisi psicològica o de la denúncia política i social- hàbils en la creació d'una especial tensió emocional en l'espectador a base de recursos visuals i musicals i d'acurades el·lipsis narratives -i estariem retornant al primer dels casos; o, en fi, volem referir-nos a les pel·lis de l'univers "gore" amb les seves espasmòdiques orgies de descomposició i mutilació sangonosa a càrrec de zombies de tornada del més enllà i/o sonats esbudelladors psicòpates fent voltes amb el seu incòmode més ençà. Repetesc: si es tracta de gèneres, el

"de terror" sembla ser el de fronteres més boiroses. Tot i que, si de terror parlam, i deixant de banda les pel·lis de Mel Brooks, res com provar de complaure a un amic parlant de literatura i cine de terror "en vint-i-cinc línies". Encara tenc convulsions, encara em despert a mitjanit xop de suor freda com aquella primera vegada que, un nin encara, vaig saber què era sentir sense veure'l el renou compassat i fúnebre a les que precedien l'alè saturnal d'un cert tipus de rat-penats. ❖

"Vull ser net no només de comportament, sinó també en els meus pensaments més secrets i desitjos. Això vull fer...separant les nostres dues natures" **Fredric March** a *Dr. Jekyll and Mr. Hyde* (1932).